

Wandeloverleg Noord-Holland
Jeroen Jacobse
Govert Flinckstraat 91-2
12072EE Amsterdam
020-7765788/06-20555741

Inspraak Commissie Ruimte gemeente Heemstede 15/2/2024
betreft agendapunt 3 Resultaat onderzoek naar tunnel bij niet bewaakte overgang
(NABO). Het collegebesluit van 16 januari 2024.

Deze inspraakbijdrage wordt gepresenteerd namens Wandeloverleg Noord-Holland.
Hierin werken mensen uit verschillende bij wandelen betrokken organisaties samen
ter behartiging van belangen van wandelaars in Noord-Holland, TeVoet vereniging
van wandelaars, Nivon, Wandelnet en NTKC.

Wandelen is de belangrijkste vorm van buitenrecreatie blijkt al jaren uit
publieksonderzoeken op gebied van recreatie en toerisme. Zowel naar participatie
als vooral naar bestede uren scoort wandelen veel hoger dan bijvoorbeeld fietsen,
dat op de tweede plaats komt qua importantie. Het is een gezonde laagdrempelige
bezigheid die van grote waarde is voor de kwaliteit van leven voor zowel mensen uit
de omgeving als van verder weg.

In de afwegingen van het college van B&W wordt niet of nauwelijks stil gestaan bij
het belang van de NABO of een alternatief daarvoor voor wandelaars, terwijl juist
voor deze gebruikersgroep de gevolgen groot zijn. Wij pleiten er voor recht te doen
aan de belangen van wandelaars en tot heroverweging te komen van het
beleidsvoornemen van het college om niet te investeren in een alternatieve
kruisingsgelegenheid van het spoor. Naar onze mening is het belang hiervan te groot
voor de bewandelbaarheid van de omgeving en de veiligheid voor wandelaars. Wij
roepen op te onderzoeken of met een mogelijk wat minder 'luxueuze' of andere
uitvoering van voorzieningen een alternatieve kruisingsgelegenheid kan worden
geschapen die aan misschien niet alle maar toch grote groepen gebruikers een
oplossing biedt.

Hieronder zal ik nader ingaan op de afwegingen van het college van B en W.

Bondig samengevat is het standpunt van B&W
De barrièrewerking van het spoor tussen Heemstede station en overweg
Manpadslaan is beperkt.

Maatschappelijke meerwaarde van een tunnel is te beperkt omdat er voor fietsers geen doorlopende route aan verbonden is met duinen en strand.

Als men al een kruisingsgelegenheid wil realiseren moet deze optimaal zijn voor lichamelijk gehandicapten.

Als er al een tunneltje moet komen, moet dat de meest optimale uitvoering moeten krijgen. Voor minder doen we het niet. Een dergelijke voorziening is duurder dan verwacht en daarvoor wil Heemstede de beurs niet trekken.

De wandelomgeving

Nog geen jaar geleden werd een regiodekkend gemarkeerd wandelroutenetwerk opgeleverd. Wij waren blij dat ook de gemeente Heemstede hierin wilde investeren. De NABO bij Leyduin is een belangrijke schakel in dit netwerk dat stedelijke omgeving, buitenplaatsen en duingebied verbindt. Met het vervallen van de kruisingsgelegenheid wordt het vanuit de woonwijken van Heemstede moeilijk om buitenplaatsen en duinen op aangename wijze in een wandeling op te nemen en komt buitenplaats Leyduin voor de wandelaar meer geïsoleerd te liggen. De route Buitenplaatsenpad van Landschap Noord-Holland wordt als rondwandeling onmogelijk. Zonde vinden wij dat.

barrièrewerking en veiligheidsrisico's

Het college meent dat de barrièrewerking van het spoor beperkt is. Dit kan zij slechts menen door totaal voorbij te gaan aan het belang van de overweg voor wandelaars. De wandelaar kan slechts meeliften voor zover er voorzieningen worden getroffen voor minder validen en fietsers.

Het college heeft oog voor het moeten omrijden van lichamelijk beperkten en fietsers. Dat zou leiden tot niet meer dan 10% minder barrièrepassages. Niets over het moeten omlopen door wandelaars.

Gerekend vanaf de voorziene plek voor de alternatieve kruisingsgelegenheid zou de kortste omloop voor voetgangers ongeveer een half uur bedragen over een grotendeels onaangename zo niet gevaarlijke met sterker verkeer gedeelde route over Manpadslaan en fietspad Leidsevaartweg.

Zonder de NABO of een tunneltje wordt de 2600 meter spoorlijn tussen station Heemstede en AHOB Manpadslaan voor wandelaars een zware barrière, met name vanuit de Rivierenbuurt. Ook volgens de in de motivatie gepresenteerde tabel van het CROW stijgt de barrièrewerking voor wandelaars op een dergelijk traject daardoor van 10 naar 65%. 2 op de 3 gebruikers ziet dan af van zijn wandeling naar Leyduin of van Leyduin naar Groenendaal. Dat zou hier nog wel eens meer kunnen zijn omdat mensen ertoe worden aangezet op andere manier, met auto, brommer of fiets, naar Leyduin te gaan. De verkeersdrukke zal toenemen op het al niet aangename traject op fietspad Leidsevaart en Manpadslaan. Bijgevolg komt ook de

veiligheid van menigeeen in gevaar. Dat is frappant want juist vanwege de vermeende veiligheidsrisico's wil men de NABO sluiten.

De maatschappelijke meerwaarde

Volgens B&W heeft een kruisingsalternatief voor de af te sluiten NABO onvoldoende maatschappelijke meerwaarde. Men meet die af aan de bruikbaarheid voor lichamelijk beperkten en daarnaast aan het al of niet aanwezig zijn van een doorgaande recreatieve route richting het duingebied en het strand. Weer is er geen aandacht voor de wandelaars. Waar het de doorgaande recreatieve route betreft gaat men er aan voorbij dat er in ieder geval wél voor wandelaars doorgaande routes verbonden zijn aan een kruisingsgelegenheid van het spoor, tot aan het strand aan toe.

(Men sluit aan bij de positie van de provincie en pint zich hier vast op een route voor fietsers door de Amsterdamse Waterleidingduinen. Die is en blijft niet mogelijk in verband met Natura2000-regelgeving. Maar er zijn toch meer fietsroutes te bedenken? In ieder geval loopt er door Leyduin een fietspad waarop eenvoudig kan worden aangesloten voor een verbinding tot de ingang Oase van de Amsterdamse Waterleidingduinen.)

De uitvoering en de kosten van een tunnel(tje)

In de motivering worden 3 uitvoeringen voor een tunnel gepresenteerd. De eerste met trap laat men vervallen omdat men alleen voorzieningen wil treffen die ook voor lichamelijk beperkten geschikt zijn. Waarom echter alleen de meest kostbare optie als wenselijk wordt gezien is niet duidelijk. Wij achten het nastreven van CROW-richtlijnen o.h.a. ook wenselijk, maar die zijn geen wet. Kan niet volstaan worden met de eenvoudiger optie 2, geschikt voor minder validen en voor fietsers met fiets aan de hand – en ook voor wandelaars? Bij de huidige NABO nemen fietsers toch ook de fiets aan de hand. Dat scheelt 0,4 miljoen euro. Met het opschroeven van de wensen zet de gemeente zich op financieel vlak onnodig schaakmat.

Ons verzoek

Wij vragen de gemeente de belangen van wandelaars mee te wegen in de besluitvorming en in het bijzonder ook de toename van de veiligheidsrisico's voor deze groep in geval van opheffing van de NABO zonder een alternatieve kruisingsgelegenheid te scheppen.